

Nyhet - 23 Mars 2012 21:22

Världsvattendagen – fullt hus på Vattenhallen

Allt hänger ihop. Det var temat när gymnasieelever från Polhemskolan firade Världsvattendagen på Vattenhallen Science Center i Lund. Sydsvatten, Vattenhallen och LUCSUS (Lund University Centre for Sustainability Studies) bjöd på en halvdag med föreläsningar och workshops med vatten som gemensam nämnare.

Grannens skit i mitt dricksvatten

Sydsvattens forskningschef Kenneth M Persson inledde dagen med föreläsningen *Grannens skit i mitt dricksvatten*. Vatten har fundamental betydelse för oss människor och alla andra levande organismer på jordklotet. Ingen kan klara sig utan vatten. Samtidigt ökar efterfrågan på färskvatten i snabbare takt än jordens befolkning ökar. På många håll i världen är vattenbristen redan uppenbar. Kenneth M Persson lyfte fram exemplet Singapore där fyra miljoner invånare lever på en yta motsvarande Trelleborgs kommun. Där har vattenbristen drivit fram en återvinningsteknik av vattnet genom så kallad indirekt cirkulation. Målsättningen är att återanvända 30 procent av vattnet. Avslutningsvis bjöd Kenneth M Persson på diktläsning som han kallade Slam Poetry.

Färgglada kläder utan giftigt grundvatten

Maria Jonstrup, doktor i bioteknik, berättade om sin forskning för att minska textilfärgningens miljökonsekvenser. Med en helt ny reningsmetod kan kemikalier brytas ner i en process som bara lämnar rent vatten efter sig. Därigenom minimeras också det farliga slammets. Genom ett samarbete med klädföretaget Indiska har Maria Jonstrup fått möjlighet att göra provtagningar och tester på plats i indiska textilfabriker.

Miljö- och vattenfrågor blir allt viktigare för svenska klädkedjor. Det var budskapet från Renée Andersson, miljö- och etikansvarig på Indiska. Renée Andersson berättade om den medvetenhet som växt fram inom Indiska när det gäller färgningen av de tyger som företaget importerar.

Miljöproblemen i produktionsländerna är omfattande. De stora mängder kemikalier som används vid framställningen renas oftast bara bristfälligt innan de släpps ut i vattendrag. Den rening som sker ger i sin tur upphov till stora mängder giftigt slam. Hanteringen av slammets är eftersatt och inte sällan används det som till exempel byggmaterial vid husbyggen, med förödande miljökonsekvenser.

Vattenrening i Maanshan

De besökande gymnasieeleverna fick också tillfälle att träffa en blivande civilingenjör som engagerat sig i vattenfrågor. Alexander Grossmann från LTH berättade om sitt examensarbete inom Ekosystemteknik. Stora delar av examensarbetet har genomförts i Kina vid avlopprensingsverket i Maanchan, en industristad längs Yangtze-floden. Publiken fick se ett antal tankeväckande bilder av hur utsläpp förstör vattnet i Maanchan och i andra kinesiska städer. Alexanders Grossmanns examensarbete är inriktat på att förbättra reningsverkets processer för att kunna få bort i första hand kväve och fosfor.

Hur stora är dina vattenfotspår?

Weston Dripps, gästprofessor vid Lund University Centre for Sustainability Studies, introducerade begreppet virtuellt vatten. De flesta av oss har en uppfattning av vår så kallade direkta konsumtion av vatten, den som går till bland annat matlagning och personlig hygien. I Sverige använder vi cirka 200 liter per dag och person för detta. Vår totala konsumtion blir dock betydligt större när även vattenåtgången för tillverkningsprocessen av mat, kläder och andra varor inkluderas. Denna indirekta vattenkonsumtion kallas virtuellt vatten.

Virtuellt vatten kan också beskrivas som vattenfotspår. Weston Dripps använde en enkel pizza som exempel. När framställningen av pizzerian bryts ner till en analys av vattenåtgången för att producera mjölet, osten respektive tomaterna som ingår hamnade summan på svindlande 1259 liter för en enda pizza. Ett annat exempel som gjorde intryck på deltagarna var att det krävs 200 liter vatten för att odla fram en enda avokado. Dessa siffror kopplades därefter samman med en analys av hur vattensituationen ser ut i varornas produktionsland. Ofta är det länder med svår vattenbrist som producerar varor med hög virtuell vattenåtgång. Weston Dripps avslutade med en uppmaning till deltagarna att bli uppmärksamma på varors ursprung och så långt möjligt välja varor med låg virtuell vattenåtgång.